

nega boja proti korupciji. Njena izjava pravi: Kr. vlada bo napela vse sile, da se v državno upravo uvede več reda in korektnosti v delu, strogosti in absolutnega nepristranskosti in da se v največji meri pobija strankarstvo in da se zagotovi točno izvrševanje in poslovanje državnih zakonov.

Posebno bo gledala, da za vsako ceno in z vsemi sredstvi izkorenini korupcijo, pa četudi z drakonskimi ukrepi prepreči demoralizacijo organov državne uprave. Da bi v tem lažje uspela, bo vlada delovala na to, da predloži parlamentu v tem sklicanju poseben zakonski predlog.

Proti nasilju.

Čuvajoč politične in državne pravice vseh naših državljanov, ki so z ustavo in drugimi zakoni zavezane, bo vlada najodločneje pobijala vsak poskus, pa naj pride s katerekoli strani, ki bi imel ta cilj, da ogroža te pravice in obstoječi pravni red nasilnim in neustavnim potom.

Pospešitev samouprave.

Vlada je odločena, da čimprej, čim ji bo dana možnost, pride na reševanje težkega in mučnega problema samouprave v vsej njegovi obširnosti. Pa že pred tem je vlada sklenila, da vam predloži potrebne zakonske predloge, ki bodo omogočali, da se prične samoupravno življenje čimprej vsaj tam, kjer je to danes mogoče, četudi samo v mali meri, v kateri je to po sedanjem zakonodajstvu mogoče. Ono, kar se glede tega lahko stori brez novih zakonskih pooblastil, se bo brez odlašanja zgodilo.

Nujni zakonski predlogi.

Četudi smatra vse te zadeve kot nujne in neodložljive, se vlada zaveda, da življenje in potrebe ljudstva ne čakajo na formule, in bo radi tega prišla z vsemi gornjimi zadevami in tudi pred njimi prešla na izvrševanje zelo potrebnih zakonov, za katere smatra, da se nikakor ne smejo odlagati. Tako je med ostalimi sklepanja, da se v teku izrednega zasedanja predloži invalidski zakon, zakon o pomoči prebivalstvu, ki je trpelo vsled poplavi, zakon o poljedelskih kreditih in spremembe, oziroma dopolnila k zakonu o državnih uslužbencih.

Izenačenje in reforma davkov.

Vlada smatra, da je skrajni čas, da se resno pristopi k reformi posrednih in neposrednih davkov, k pravični razdelitvi in izenačenju davčnih bremen v celi državi. To je potrebno ne samo radi reda v državi, temveč iz razlogov ljudskega miru in slege, ki je poglavitne važnosti za to vlado. Nihče v naši državi ne sme imeti, četudi samo umišljeno čustvo, da je izkoriščen in zapostavljen, kakor tudi ne sme biti nikogar, ki bi mislil, da mora biti protežiran.

Vlada se nada, da bo že izvršitev vseh navedenih mer znatno ublažila gospodarske in socialne težkoče, s katerimi se borimo, odločilno pa je, da v svrhu čimhitrejše odstranitve teh težkoč podvzamemo tudi druge potrebne korake.

To vam je nakratko program vlade. Brezdvomno je obsežen. Za njegovo izvršitev je potreba časa, moči in dobre volje. Vlada prevzame nase obveznost, da ga izvrši, če bo uživala zaupanje in bo dobivala podporo skupščine. Gg. poslanci, vlada zahteva od vas to za-

Tisto noč je spal v vrhovih džungelskega velikana nedaleč od vasi. Zgodaj v jutru je bil že na poti domov.

Gladen je bil, pa druga ni našel ko jagode in pest drevesnih sadežev. To je bilo premalo zanj, ki se je poslednje čase navadil, da je použil vsak dan svoj kos svežega mesa.

Zato se je zelo razveselil, ko je izra grma, s katerega je pravkar obiral sočen, grozdu podoben sad, pa zagledal Saboro komaj par korakov pred seboj.

To bo užitek —!

Zlobno so se zablašale Saborine rumene mačje oči, hrpavi rdeči jezik je obližoval rezaste ustnice, čisto k telesu je krčila mogočne šake, trdo ob tleh se je plazil njen trebuh, rep ji je srdito pozamahnil, pripravljala se je na skok.

Niti na misel ni prišlo Trzanu, da bi pobegnil. Vsakdo drug bi bil skočil v najbližnje drevo, Trzanu so se iskrite oči, nevarnost in boj, to je bilo zanj življenje —.

Ročno je snel lok z ramen in položil puščico na tetivo. Sabora je planila in strupena strela jo je zadela sredi skoka. Pa ko je mogočna mačka džungle v dobro pomerjenem skoku dosegla prostor, kjer je videla stati nasprotnika, takrat Trzana že ni bilo več tam —.

Komaj pa je puščica zapustila tetivo, že je bliskovito naglo skočil na stran ter položil drugo puščico. In ko je žival prišla do tal, se ji je strupena ost že zapicila globoko med rebra.

Besno je zarjavela Sabora, se obrnila k napadalcu in vnovič planila v skok.

Tretja puščica jo je zadela v oko. Pa preveč blizu je bil Trzan, ni se ji utegnil več izogniti, pokopala ga je pod svojim orjaškim truplom.

upanje in podporo. In ko smo vam odkrito in lojalno razložili svoj program in politiko, vas prosimo, da o njem sklepate. Vlada je prepričana, da bo vaš sklep usarekovan samo od razlogov, ki jih nalaga skrb za visoke narodne interese. Sprejemajoč objektivno kritiko parlamenta, pa naj bo kakršnasikoli, vas vlada prosi samo enega: da bo ta sklep jase! Vlada pa bo z ozirom na vaš sklep izvajala posledice, ki jih bodo došli ti sklepi.

Unionistični kongres na Velehradu.

Od 30. julija do 3. avgusta t. l. se je vršil na Velehradu 4. unionistični kongres ali shod za zedinjenje slovanskih cerkev. Udeležilo se ga je kakih 400 oseb, med njimi 25 nadškofov in škofov. Sv. očeta je zastopal prški nuncij nadškof Frančišek Marmaggi. Iz Jugoslavije je bilo 30 udeležencev, med njimi trije nadškofi, zagrebški, sarajevski in barski, in 2 škofa, ljubljanski in križevski. Kongresa so se udeležili in sicer prvič, kar se ti kongresi vršijo, tudi Poljaki, med njimi dva škofa. Zelo številno so bili zastopani Rusi, katoliki in pravoslavni. Nadalje so se kongresa udeležili Francozi, Angleži, Nemci, Italijani in Spanci. Izmed slovanskih narodov so bili zastopani vsi, celo lužiški Srbi so poslali šest zastopnikov.

Namen velehradskih kongresov je, delati za zedinjenje katoliških in pravoslavnih kristjanov v sveti katoliški cerkvi. Središče tega gibanja je Velehrad na Moravskem v čehoslovski republiki. Gotovo bo zanimalo čitatelje našega lista, če izvejo nekoliko več o gibanju za zedinjenje in o Velehradu.

Iz zgodovine Velehrada.

Velehrad je kraj na Moravskem, sedež župnije v olomuški nadškofiji. Po svoji zgodovini je Velehrad zelo imeniten. Bil je glavno mesto Velike Moravske za časa Rastislava in Svatopluka († 894). Leta 906 so Ogrji Velehrad popolnoma porušili. Obenem je bil Velehrad prestolnica sv. Metoda, nadškofa moravskega († 885). Na Velehradu je bil sv. Metod tudi pokopan, vendar njegov grob ni znan. Že pred svetovno vojsko so začeli na Velehradu z izkopavanjem starih razvalin in ta dela se bodo zdaj nadaljevala. Mogoče se o tej priliki najde tudi grob sv. Metoda.

Leta 1190 so na Velehradu pozidali cerkev in samostan cistercijani. Cerkev je večkrat pogorela, pa so jo na novo pozidali. Sedanja cerkev je iz 17. stoletja, je dolga 85 m in je največja cerkev na čehoslovskem. L. 1784 je cesar Jožef II. samostan razpustil in menihe razgal, župnijo pa so prevzeli svetni duhovniki. Leta 1890 so prevzeli vodstvo samostana in župnije jezuiti, ki so še dandanes tam.

Velehradski kongresi.

Ker je bil Velehrad prestolnica sv. Metoda, apostola Slovanov, in je sv. Metod tam pokopan, ni čudno, ako je Velehrad Slovanom vedno bil in je še sveto mesto. Ne samo, da je Velehrad imenitna božja pot, na Velehradu se zbirajo tudi učeni možje, katoliški in pravoslavni, duhovniki in laiki, da se tam posvetujejo, kako bi se dalo doseči in pospešiti zedinjenje ločenih bratov.

Uvod v ta posvetovanja in kongrese so bile razne slovesnosti, ki so se vršile na Velehradu ob tisočletnici prihoda sv. Cirila in Metoda na Moravsko (1863), ob tisočletnici smrti sv. Cirila (1869) in ob tisočletnici smrti sv.

Parkrat ji je zabodel ostri nož v stran in mogočna žival se ni genila več. S težavo se je izkopal izpod nje, stopil na noge in s ponosom zrl na premagano sovražnico.

In postavil ji je nogo za vrat, dvignil mlado glavo ter poslal v sirmeči pragozd zmagoviti, izzivalni krik Kršakovega rodu.

Grožče je odmeval strašni klic po lesovju, džungla je umolknila, plitči so nemi sfrfotali, živali so obstale na poti za svojim plenom in se umaknile v goščavo, kajti noben prebivalec džungle se ni rad srečal s strašnim gospodarjem pragozda.

Ob tistem času po ja v klubu svojih znancev v daljnem Londonu govoril dolg govor Trzanov stric, lord Greystoke, dedič premoženja, ki je bilo pravzaprav Trzanovo, in nihče se ni tresel pred njegovim slabotnim, nežnim glasom —.

Trzan se je lotil svojega posla.

Saborino meso je bilo trdo in žilavo celo zanj, ki je bil vsega vajen, pa glad ima ostre zobe in Trzan je bil gladen. Najedel se je do sitega.

Pa še druge namene je imel s Saboro.

Tako dolgo si je že želel njenega gladkega, rumenega kožuha. Obleden je hotel biti, kakor so bili oblečeni ljudje, podoben jim je hotel biti in že zdavnaj si je izbral v ta namen Saborin kožuh. Danes si bo izpolnil željo.

Ročno ji je slekel gladko, lepo bleko. Vajen je bil takega dela, že marsikatero žival je djal iz kože. Zložil si je kožuh na rame, zlezal v gosto vejevje in kmalu trdno zaspal.

Utrudil se je, sit je bil, spal je ves dan in vse noč do drugega poldneva.

Metoda (1885). Sv. oče Leon XIII. je leta 1880 izdal okrožnico, v kateri je slavlil zasluge sv. Cirila in Metoda in razširil praznovanje njunega godu na vso katoliško cerkev.

Prvo zborovanje ali prvi kongres na Velehradu se je vršil leta 1907, drugi leta 1909, tretji leta 1911. Na prvih dveh kongresih je predsedoval nadškof Szepticki, na tretjem pa dr. Anton Ciril Stojan, poznejši nadškof olomuški, ki se je celo svoje življenje (1851—1923) trudil za povzdigo Velehrada in za ciril-metodijsko idejo, za zedinjenje. Postavil je prekrasen dom za duhovne vaje, po njem imenovan »Stojanov«, ki je bil v nedeljo, 3. t. m., ob zaključku 4. unionističnega kongresa, slovesno blagoslovljen. Dr. Stojan, ki je umrl lanske leto, je tudi pokopan na Velehradu, v takozvani kraljevski kapeli velehradske cerkve.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda.

Bratovščina sv. Cirila in Metoda, pobožna družba za zedinjenje vzhodne cerkve, je bila ustanovljena leta 1831, z odpustki obdarjena pa je bila leta 1852. Škof Slomšek, ustanovitelj bratovščine, jo je z veliko vneto širil med Slovenci, Čehi in med drugimi narodi. Leta 1885 so to bratovščino nekoliko prenovili in ji dali naslov: Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Namen Apostolstva je delati za versko poglabitev med slovanskimi narodi in pospeševati zedinjenje. Na letošnjem velehradskem kongresu so se pravila Apostolstva zopet nekoliko spremenila in se bode Apostolstvo začelo širiti tudi med neslovanskimi katoliki, kakor je že bilo zdaj nekoliko razširjeno med Francozi in Spanci. Apostolstvo podpira v izdatni meri misijone na Balkanu in na Vzhodu, ter si z molitvijo prosi blagoslova iz nebes. Prvotna, od Slomškega ustanovljena bratovščina sv. Cirila in Metoda, se je ohranila še v lavantinski škofiji. Letos se bo pridružila Apostolstvu sv. Cirila in Metoda, ohranila pa bo svoj naslov.

Te vrstice so zapisane v ta namen, da tudi pri nas spoznamo pomen Velehrada, kongresov za zedinjenje in da se tudi pri nas nvdusi omza apostolsko delo za zedinjenje naših ločenih slovanskih bratov s sveto katoliško cerkvijo.

Prvi odmevi mladinskih dnevov.

Minula sta dekliška mladinska dneva na občno zadovoljnost ter korist za udeležence, pa tudi na zadoščenje predavateljev in sklicateljev. Oba ta dva dneva bosta tvorila za nekaj let mejnik v zgodovini načel in ciljev mladinskih organizacij. Program obeh dnevov je bil zelo obširen, nudil je nekaj povsem novega in sedaj ko vidimo enkrat ta pestri program izvršen, lahko trdimo, da so ga sprejela naša dekleta kljub njegovi obsežnosti, kot nekaj čisto novega, kar bo srca naše mladine nanovo prekrasilo za zvišane cilje krščanske omike in prosvete.

Ze obilna udeležba, nad 7000 deklet nam je dokaz, da so mlada dekliška srca odzvala vabilu ter klicu z navdušenjem in v veri, da se jim bodo nudili tokrat od strani vodstva novi poti ter cilji, po katerih naj stopajo in se jih držijo v teži povojni dobi.

Nikdo ni pričakoval tako obilne udeležbe, a nam je ravno to dokaz, kako nekaj vabljivega je že bil program obeh dnevov.

Oba dneva sta nadalje zahtevala od udeleženk precej vstrajnosti in požrtvovalnosti. Vsa predavanja so

Spet je poiskal Saborino truplo, pa žal, koščeka mesa ni bilo več na njej, drugi gladni gostje džungle so jo brali do kosti.

Poiskal si je drug plen in kmalu zalotil mlado antilopo. Še preden je vedela, da je sovražnik blizu, ji je že tičala ostra puščica v tilniku.

Tako naglo je deloval strup puščice, da je po par skokih padla mrtva med grmovje. Spet je Trzan bogato obedoval.

Pa topot ni šel spal, domov se mu je mudilo.

Kmalu je našel Kršakovo čredo.

Z glasnim krikom jih je zvalil skupaj, od vseh strani so prihitali ter ga obsuli in ves ponosen jim je razkazoval svoj plen, Saborin kožuh.

V nemem začudenju in s plaho grozo so ga gledali.

Ogrnil si ga je čez ramena, njegova visoka, mišičasta postava — štel je tistikrat skoraj dvajset let — je izgledala še večja v rumenem, kosmatem kožuhu strahotne živali.

Začuden vzklili so se oglašali. Belokoži tujec je bil zares nekaj posebnega, nenavadnega —! Ubil je levinjo Saboro —. Tega še noben gorila Kršakovega rodu ni storil. Vsak se je rad izognil strašni, mogočni nasprotniki.

In belokožec jo je ubil —! Slekel ji je celo kožuh —!

Da, velik lovec, nepremagljiv junak je bil! Vse ga je občudovalo.

Edini stari Kršak, poglavar svojega rodu, je samotno čepel v travi ter kahal jezo in sovraštvo. Srdito so se mu bleščale male krvave oči, ljubosumen je bil, bal se je na svoj ugled, za svojo kraljevsko čast.

(Dalje prihodnjič).